Poštarina plaćena u gotovom

VJESNIK ĐAKOVAČKE BISKUPIJE

God. VII. Đakovo, ožujak 1954. Broj 3

Stogodišnjica proglašenja dogme o Bezgr. Začeću Bl. Dj. Marije

Korizmena poslanica kat. episkopata Jugoslavije g. 1954.

Predragi vjernici!

Za katoličke biskupe, koje je, prema riječima Sv. Pisma, Duh Sveti postavio, da upravljaju Crkvom Božjom (Act 20, 28), jedna je od najvećih časti, najslađih dužnosti i najnježnijih briga propovijedati i pronositi slavu Bl. Djevice Marije. Ta Ona je Majka jedinorođenog Božjeg Sina i Spasitelja našega Isusa Krista, a ujedno duhovna mati čovječanstva, suotkupiteljica naša i djeliteljica sviju milosti i svakog nebeskog dobra. Ovu brigu biskupa sv. Crkve za Marijinu slavu i čast kao da još posebice nadahnjuje uspomena na onaj bolni i uzvišeni čas, kad je božanski Spasitelj, odilazeći s ovog svijeta, viseći na križu, predao svoju djevičansku i bezgrješnu Majku brizi ljubljenog učenika Ivana, člana apostolskog zbora. Njegova su prava, dužnosti i odlike prešle kao nasljedstvo na zbor biskupa kat. Crkve.

No osjećaj trajne i neprestane dužnosti i brige iznositi pred duše svojih vjernika uzvišenu čast i dostojanstvo Marijine osobe napunja duše biskupa i pastira sv. Crkve u posebnoj mjeri u ovoj godini. A zašto?

Sigurno vam je, predragi vjernici, poznato iz usta vaših dušobrižnika, da se 8. prosinca o. g. 1954. navršava stotinu godina, otkako je svete uspomene Papa Pijo IX. poslanicom *Ineffabilis* proglasio Bezgrješno Začeće Bl. Djevice Marije kao Bogom objavljenu istinu, kao članak vjere, kao dogmu kat. Crkve. Zacijelo vam je također poznato i to, da je stoga sv. Otac Papa Pijo XII. svojom poslanicom *Fulgens corona* cijelu ovu godinu 1954. na poseban način posvetio Bl. Djevici Mariji i proglasio je Marijinom godinom.

Svrha ove Marijine godine, kako je to očito iz navedene poslanice sv. Oca Pape, jest, da se duše vjernika preporode u Bogu povezavši svoj život uz bezgrješnu Bogorodicu. Ta povezanost stoji u tome, da što bolje upoznamo lik uzvišene Božje Majke, da je što vjernije nasljedujemo u njezinim krepostima i da u Njoj tražimo zaštitu i snagu u svim svojim životnim potrebama.

Odazivajući se pozivu sv. Oca Pape već se sada u punoj mjeri natječe sav katolički svijet, da što više i svečanije proslavi Mariju. Svuda se drže konferencije i predavanja, svuda hodočašća i pobožnosti, privatne i javne, u čast i slavu Bezgrješne, da preko Nje dođu vjernici do obnove i duhovnog preporoda svojih duša, svojih obitelji i cijeloga društva.

Mislimo stoga, predragi vjernici, da ćemo u ovoj Marijinoj godini mi biskupi i pastiri vaših duša najbolje odgovoriti svojoj natpastirskoj službi, ako vam u ovoj korizmi uputimo svoju riječ o Bezgrješnom Začeću presvete Djevice i Bogorodice Marije, te o našoj dužnosti, da se uz Nju najtjesnije povežemo nasljedujući je u njezinim krepostima i utječući se u njezin zagovor i pomoć.

Ovo će razmatranje zacijelo predivnim sjajem osvijetliti uzvišenost i dostojanstvo Marijine osobe, jer je uz djevičansko Božje Materinstvo njezino Bezgrješno Začeće njezin najljepši ponos i čast. Ono će stoga sigurno najviše ugoditi srcu njezinog božanskog Sina, koji svoju Majku neizmjerno ljubi. Ali, dok otvaramo usta svoja, da iznesemo pred vas slavu Bezgrješne, kojoj Crkva primjenjuje riječi Sv. Pisma: „U meni je milost svakog puta i svake istine, u meni je nada života i kreposti" (Eccli 24, 25), nadamo se, da ćemo najbolje odgovoriti i željama vaših kršćanskih

duša, koje su tako reći po prirodi svojoj marijanske. Ta otkako je naš božanski Spasitelj s križa doviknuo sv. Ivanu, a u njemu, kako uče sv. oci i crkveni učitelji, svim vjernicima do konca svijeta: „Sinko, evo ti majke“, od tada se svaka kršćanska duša nekim prirođenim djetinjim osjećajem u svim životnim prilikama obraća Mariji kao svojoj pravoj Majci, da se od Nje nauči putu kršćanskog života i da u Njoj nađe pomoć u svim svojim potrebama i nevoljama.

I. Sadržaj vjerske istine o Bezgrješnom Začeću i njezini temelji u objavi

Kao što smo već, predragi vjernici, spomenuli, proglasio je svete uspomene Papa Pijo IX. pred sto godina (8. XII. 1854.) svojom vrhovnom apostolskom vlašću, koju je primio od osnivača naše vjere Gospodina i Boga našega Isusa Krista, da je:

„Nauka, prema kojoj je Bl. Djevica Marija od prvog časa svoga začeća izuzeta od svake ljage istočnoga grijeha, od Boga objavljena i prema tome je svi vjernici moraju čvrsto i nepokolebljivo vjerovati“ (Enc. *Ineffabilis).*

a) Predmet i sadržaj

Zaustavimo sada svoju pažnju najprije na tom, koji je predmet i sadržaj ove vjerske istine o Marijinu Bezgrješnom Začeću.

Predragi vjernici! Kršćansko je srce oduvijek osjećalo za Mariju ono, što je izrekao sv. Augustin: „Kad je riječ o Majci Božjoj, nema govora o grijehu“. Oduvijek su svi priznavali i vjerovali, da je sveta Djevica bila bezgrješna u životu, slobodna od svakoga, pa i najmanjega grijeha, štoviše i od svake neuredne sklonosti i slaboće, koja može navesti na grijeh. Ona je prema izjavi Pija IX. „slobodna od svake ljage grijeha, sva lijepa i savršena, posjedovala takvu puninu bezgrješnosti i svetosti, da se veća pod Bogom ne da zamisliti“.

Marija je, dakle, bila slobodna od svakog osobnog grijeha. No, osim osobnih grijeha, kojima su po svojoj krivnji opterećena sva ljudska djeca, postoji i jedan naslijeđeni grijeh. On je zajednička baština svih onih, koji naravnim rođenjem proistječu od oca Adama. Taj se grijeh zove istočni i prelazi na svakog čovjeka.

Evo, kako se tumači taj grijeh: Bog je stvorivši prvoga čovjeka, odmah od početka, njega i u njemu sav ljudski rod pridigao u nadnaravni red i odredio ga za nadnaravni cilj: gledanje Boga licem u lice, što nijedno ni stvoreno ni stvorivo biće svojim naravnim silama nikad postići ne može. Da čovjek do tog cilja uzmogne doći, Bog ga je odmah obdario posvetnom milosti, koja čovjeka opravdava za gledanje Božjeg lica i koja u nadnaravnom redu jedina čini razumno biće prijateljem Božjim. Bog je nadalje odredio, da se posvetna milost kao i sama ljudska narav, prenosi na svako ljudsko dijete samim rađanjem. Roditelji su imali prenositi na djecu ne samo ljudsku narav, nego i milost Božju.

Bog je konačno odredio, da prenošenje milosti ovisi o Adamu. Njega je naime Bog, kao predstavnika ljudske naravi, postavio zastupnikom roda ljudskog s obzirom na prenošenje milosti. Odredio je, da će Adam, ako izdrži kušnju, koju mu je Bog dao u raju zemaljskom, zadržati posvetnu milost za sebe i u njoj rađati djecu. Ako ne održi Božje zapovijedi, da će izgubiti milost za sebe i za sve svoje potomke.

Adam je prekršio Božju zapovijed, da ne jede s drveta znanja dobra i zla. Ovom svojom nepokornošću prvoga grijeha on je odbacio, proigrao i izgubio posvetnu milost. Ali, jer je on bio zastupnik roda ljudskoga s obzirom na prenošenje milosti, zato nije izgubio milosti samo on sam, nego i svi njegovi potomci.

Sada se dakle svako ljudsko dijete rađa bez milosti. No, jer u nadnaravnom redu grijeh stoji u pomanjkanju posvetne milosti, zato se sada svako ljudsko dijete, jer se rađa bez milosti, rađa u grijehu. A budući da se taj grijeh ne prima osobnom krivnjom, nego samim istjecanjem iz loze Adamove, zove se istočni grijeh.

Evo, Bl. Djevica Marija bila je slobodna i od ovog grijeha. Na Nju nije prešlo žalosno nasljedstvo sve djece Adamove. Ona je — posebnom Božjom povlasticom i izuzećem, snagom budućih zasluga svoga Sina — u prvom času svoga začeća sačuvana od istočnoga grijeha i od svake njegove ljage. Bog je u onom času, kad je stvorio i ulio dušu Bl. Djevici Mariji u tijelo pripravljeno od njezinih svetih roditelja, tu dušu uresio posvetnom milosti, koja čovjeka čini prijateljem Božjim.

Zato je Ona od prvoga časa bezgrješna, jer u nadnaravnom redu nema grijeha ondje, gdje je posvetna milost. To je evo najkraći sadržaj vjerske istine o Bezgrješnom Začeću Marijinu. Dogma se Bezgrješnog Začeća prema tome odnosi na sam prvi čas života Marijina, na čas njezina začetka u krilu svete Ane, na onaj

čas, kada je u blagoslovljenom krilu majke Ane počela živjeti presveta osoba Marijina. Već u tom prvom času svoga postojanja Marija je bila bezgrješna, jer je bila ispunjena posvetnom milošću.

Dogma o Bezgrješnom Začeću Bl. Djevice Marije govori nam dakle o prvom, početnom Marijinu posvećenju. No iz toga posvećenja kao iz dubokog izvora probujale su rijeke najvećih savršenosti, odlika i svetosti Marijine duše. Ona ne samo da je bila čista od svakog grijeha i požude, nego je u Njoj bila punina milosti i svetosti tako, da je Ona već u prvom času svoga začeća, po učenju kat. bogoslova, posjedovala veću svetost nego svi anđeli i sveci zajedno.

Stoga kroz dogmu o Bezgrješnom Začeću mi gledamo Mariju već u prvom času njezina začeća kao „ženu obučenu u sunce" najveće milosti i svetosti.

b) Temelji istine o Bezgrješnom Začeću

Ako sada postavimo pitanje, na kojem se temelju zasniva vjerska istina o Bezgrješnom Začeću Marijinu, podsjećamo vas na riječi Pavla Apostola, „da se naša vjera ne naslanja na mudrost ljudsku, nego na silu Božju" (1 Cor 2, 5). Sva se naša vjerska nauka temelji na Božjoj objavi, koja je pohranjena u zapisanoj riječi Božjoj, u Svetom Pismu i u živoj riječi Božjoj, koja se crkvenom predajom prenosi od koljena na koljeno. Što dakle uči o Bezgrješnom Začeću Marijinu Sveto Pismo i crkvena pradaja?

P r a e v a n đ e l j e. — Prva objava Božja o Blaženoj Djevici Mariji zapisana je već na prvim stranicama Sv. Pisma. U najkobnijem času ljudske povijesti, kada po nepokornosti prvoga čovjeka „udje u svijet grijeh i po grijehu smrt" na sve ljude (Rom 5, 12), sam Bog nakon žalosnog pada prvih ljudi govori veliku svoju riječ. Pred Adamom satrtim od bola i grijeha, obraća se Bog zmiji zavodnici, đavlu, predstavniku pakla: „Neprijateljstvo ću postaviti između tebe i žene, između sjemena tvoga i sjemena njezina. Ti ćeš vrebati na petu njezinu, a ona će satrti glavu tvoju" (Gen 3, 15).

Ovim je riječima navijestio Bog veliku nadu Adamu i Evi i njihovu potomstvu: Otkupitelja ljudskoga roda i ujedno njegovu pobjedničku Majku. Žena, o kojoj je ovdje riječ, jest bez dvojbe Bl. Djevica Marija, a sjeme je njezino presveti Gospodin naš, Sin njezin Isus Krist.

Tko jasno ne vidi u ovim riječima temelj našoj vjeri u Bezgrješno Začeće Marijino? Bog navješta vječno neprijateljstvo između đavla i presvete Djevice. Ponajprije to neprijateljstvo može biti samo duhovno. To jest ono, koje se odnosi na kraljevstvo Božje u srcima ljudi. A to je milost Božja. Prema Sv. Pismu nadalje Marija će baš s obzirom na duhovno kraljevstvo Božje, koje stoji u posvetnoj milosti u dušama, voditi borbu protiv sotone i to nepomirljivu, trajnu i pobjedničku. No to se ne bi moglo kazati, kad bi Marija, pa makar samo u svome začeću, bila bez milosti, dakle pod vlašću sotone. Marija je dakle začeta bez istočnoga grijeha.

A n đ e l o v p o z d r a v. — Druga riječ Sv. Pisma, koja je temelj našoj vjeri u Bezgrješno Začeće, jest anđelov pozdrav. U punini vremena određenog od Boga, šalje Bog poslanika svoga anđela Gabrijela k Mariji s pozdravom: „Zdravo, milosti puna! Gospodin s Tobom" (Luc 1, 28).

Anđeo ponajprije u Božje ime pozdravlja Nazaretsku Djevicu: „Zdravo, milosti puna!" i to tako, kao da naziv: „Milosti puna" označuje njezino pravo, osobno ime. Jer toj punini nije stavljena nikakva granica, slijedi, da je u Mariji tolika punina milosti, koliko stvoreno biće može primiti. Ona je dakle puna milosti ne samo taj čas, nego uvijek. Ona je zato bila u milosti i u času svoga začeća, bezgrješno začeta.

Anđeo nadalje u svome pozdravu govori: „Gospodin s tobom!" Nije li tim riječima nedvojbeno isključena svaka mogućnost svakoga, pa i najmanjeg grijeha uopće, a napose nije li tim riječima posve isključen grijeh istočni? Bog je uza Te ne samo sada, ovaj čas. Uvijek je Bog s Tobom kao Tvoj trajni prijatelj i zaštitnik. Bog je s Tobom već i u samom času začeća. Dakle si Bezgrješna. Zato dobro primjećuje veliki crkveni učitelj sv. Robert Belarmin: „To je posebna čast Blažene Djevice, kojom se označuje, da je Gospodin naš trajno bio s Njom od početka njezina Začetka. On je stajao uz Nju, upravljao Njom, poučavao Je i branio" (Doctrina christiana).

Na taj je način anđelov pozdrav najčvršći oslon naše vjere, da je Bl. Djevica u svom Začeću očuvana od svake ljage istočnog grijeha, da je Ona Bezgrješno Začeće.

No, te iste anđelove riječi ne samo da nam pružaju čvrst dokaz, da je Marija očuvana od istočnog grijeha, — one nam još mnogo više govore o samoj tajni Marijine bezgrješnosti.

Iz njih možemo saznati i to, na koji je način Marija u svom Začeću sačuvana od svake ljage istočnog grijeha.

Marija je ostala u svom Začeću posve netaknuta od istočnog grijeha jednostavno zato, što je, kao što smo već spomenuli, Bog odmah u početku njezina života pod srcem majke Ane uresio njezinu dušu posvetnom milošću. To je ona ista milost, koju nam je praotac Adam izgubio i bez koje se mi rađamo, te smo zato u času rođenja u grijehu. Mi tu milost redovitim putem primamo u času svetog krštenja. Tu je milost Marija, za razliku od svih drugih ljudi, primila već u prvom času svoga Začeća. I Ona je upravo zato bezgrješna već u Začeću. Ona je zato Bezgrješno Začeće, jer je od prvog časa života u milosti.

c) Bezgrješna, jer je Majka Božja i Majka čovječanstva

Korijen svih Marijinih časti i nutarnji razlog svih njezinih odlika jest njezino božansko Materinstvo. To Božje Materinstvo jest takvo dostojanstvo, da Marija po njemu nadilazi u časti sva bića stvorena i stvoriva. Zbog Materinstva Božjeg nema mjesta za biće, koje bi po časti i dostojanstvu bilo između Boga i Marije. Marija je dakle prva iza Boga. Jer je dakle Majka Božja, Bl. Djevica Marija nije ni jedan časak bila ni u najmanjem osobnom, čak ni u istočnom grijehu. Zato kaže Papa Pijo XII.: „Iz te uzvišene službe Majke Božje izviru kao iz sakrivena i posve čista izvora sve povlastice i sve milosti, koje tako izvanredno rese njezinu dušu i njezin život". I opet: „Ovu jedinstvenu povlasticu (Bezgrješnog Začeća), koja nikom drugom nije dana, Marija je dobila od Boga zato, što je uzdignuta na čast Majke Božje" (Enc. *Fulgens corona)*. Marija je prema tome zato bezgrješna već u Začeću, jer je imala postati Majkom Božjom.

Osim toga čast i dostojanstvo čitavog Presvetog Trojstva traži, da najvišom čistoćom, koja je stvoru moguća, bude obučeno biće One, koja je po začeću Božjeg Sina stupila u tako blizo srodstvo sa samim božanskim osobama. Marija je u najužoj vezi s nebeskim Ocem, jer je ljudsku narav dala Onomu, koji svoju božansku narav imade od vijeka od nebeskog Oca. Bog je dakle Otac, a Marija Majka jedne iste osobe. Očito je dakle, da Marija kao Mati Onoga, kome je Bog Otac, mora biti sva čista i najsvetija bez ikakve grješne ljage, kao što je nebeski Otac najsvetiji. Marija je nadalje morala svoju krv pretočiti u žile Božjeg Sina. Morala je dakle i sama biti najčistija i najsvetija. Marija je konačno imala ljudsku narav dati Božjoj Riječi, iz čije ljubavi s Ocem od vijeka izlazi Duh Sveti. Mariju stoga zovu hramom Duha Svetoga. No opet je očito, da Marija kao Božji hram nije ni jedan časak smjela biti ni u najmanjem grijehu. Zato kaže Pijo IX. u svojoj dogmatskoj povelji: „Dolikovalo se u svakom pogledu, da uvijek blista sjajem najsavršenije čistoće, slobodna i od same ljage istočnog grijeha ... tako časna Majka, kojoj je Bog Otac odlučio dati Sina, kojega — iz svoga srca jednaka sebi rođena — ljubi kao samoga sebe, te je tako jedan i isti naravni Sin vječnoga Oca i svete Djevice".

Marija je konačno određena, da bude duhovna Mati čovječanstva. To duhovno majčinstvo stoji u tome, da je Marija s Kristom sudjelovala kod našeg otkupljenja i da sada s Kristom i u ovisnosti o Kristu dijeli nama sve milosti s neba.

Marija je sudjelovala kod našeg otkupljenja, jer je dragovoljno rodila Krista, za kojeg je znala, da će dati u krvavim bolima i smrti na Kalvariji svoj život kao žrtvu za oproštenje grijeha svijeta. Ona je dragovoljno za otkup svijeta žrtvovala Krista na križu, a sebe i bolove svoje pod križem. Zato kaže Papa Benedikt XV.: „Tako je mnogo trpjela i gotovo umrla Marija sa svojim trpećim i umirućim Sinom i tako se duboko odrekla svojih majčinskih prava i, koliko je do Nje, žrtvovala Sina svoga, da se s punim pravom može reći, da je s Kristom otkupila svijet" *(Inter Sodalicia*, 1918, AAS, 1918.).

No Ona sudjeluje i kod onog otkupljenja, koje se sada nastavlja do sudnjeg dana, a stoji u dijeljenju sviju milosti, koje su potrebne za spasenje. Bez Nje se te milosti ne dijele, jer ih je Ona s Kristom i u ovisnosti o Kristu sve zaslužila na Kalvariji. Marija je osim toga s križa proglašena duhovnom majkom čovječanstva, jer je Krist rekao Ivanu i u njemu svemu čovječanstvu: „Sinko, evo Ti Majke". Majka je ona, koja život rađa, čuva i množi. Budući dakle, da je Marija proglašena duhovnom majkom čovječanstva, znači, da se duhovni život duša, t. j. život milosti, bez Marije niti rađa, niti umnožava, niti može očuvati. Marija je dakle djeliteljica sviju milosti. Zato i kaže Papa Pijo IX.: „Božja je volja, da mi svaku milost, nadu i spasenje imademo po Mariji" (Enc. 1. II. 1849.).

Zbog svih tih razloga Marija je morala biti

bez grijeha začeta. Ona je određena, da trajno s Kristom satire glavu zmiji. Ona je to učinila na Kalvariji, ona to čini i sada kao posrednica sviju milosti. No kao posrednica u otkupljenju i prvi borac uz Krista protiv vlasti sotone, nije smjela ni jedan časak biti pod vlašću sotone. Marija je dakle već od prvog časa bez grijeha sva čista, sva puna milosti, „žena obučena u sunce".

d) Bezgrješno Začeće i predaja

Vjeru u Bezgrješno Začeće ističe ne samo Sv. Pismo, nego i vjekovna kršćanska starina. Sv. Oci govore, da je Marijina svetost i čistoća bila bezgranična. Nju smatraju čistijom od anđela, te ističu: jedina se Marijina svetost može na neki način ispoređivati sa svetošću njezinog Sina.

Crkva je također vazda i na Istoku i Zapadu vjerovala u Bezgrješno Začeće. Njezine liturgične knjige pozdravljaju Mariju kao posve neoskvrnjenu, bez svake i najmanje ljage.

Na Bl. Djevicu bezgrješno začetu primjenjuje Crkva u svojoj liturgiji riječi Pjesme nad pjesmama: „Sva si lijepa i ljage na tebi nema (4, 7). Otvori mi, sestrice moja, prijateljice moja, golubice moja, neokaljana moja" (3, 2).

U takvu nam evo svijetlu prikazuje naša vjera uzvišeni lik Bezgrješne Majke Božje.

II. Bezgrješna Bogorodica i naš kršćanski život

Predragi vjernici!

Promatranje uzvišenog lika Bezgrješne, koji smo vam evo ocrtali, imade bez dvojbe tu svrhu, da u ovoj Marijinoj godini prigodom stogodišnjice proglašenja Bezgrješnog Začeća pred očima našega pokoljenja u što jasnijem svijetlu zasine uzvišena pojava blagoslovljene Božje Majke, i da Joj odsada još više pjevamo hvalospjeve i novim je oduševljenjem još više hvalimo i častimo. No pojačano štovanje Marije u ovoj Marijinoj godini ima još veće značenje. Marija se pojavljuje u našem vremenu kao poslanica Božja, kao poziv Božji na veliko izmirenje, na veliku duhovnu obnovu čovječanstva. Gledajući stoga Mariju, koja se po Božjem određenju na obzorju kršćanskog života javlja kao veliki znak i Božji glasnik, usudili bismo se na Nju u nekom smislu primijeniti Apostolovu riječ: „Mnogo puta i na različite načine govorio je Bog dosada čovječanstvu, a nama u ovo posljednje vrijeme progovori po Mariji" (usp. Hebr 1, 1—2). Po Njoj Bog poručuje našem vremenu poziv, što ga je nekoć po Ezekijelu upravio svom izabranom narodu: „Vratite se, vratite se sa zlih puteva svojih! Jer, zašto hoćete umrijeti, kućo Izraelova" (Ez 33, 12).

Pa što znači Bezgrješna za naš život?

1) Općenit utjecaj Marijin na kršćanski život

Bezgrješna Djevica i Bogorodica Marija ponajprije samom svojom pojavom velikim svijetlom osvjetljuje naš životni put ovdje na zemlji.

Sva bez grijeha ne samo u životu već i u Začeću, nije li Ona divna slika čistoće božanskoga Bića? Tako promatrana Marija odgaja naš osnovni vjerski osjećaj, da se Bogu treba približavati čistom dušom i očišćenim srcem. Sazdana od iste zemaljske prašine kao i mi, Bezgrješna je vječni dokaz, koliko je jaka milost Božja, koja iz zemaljskog gliba, uz trajnu suradnju čovjekovu s Bogom, može stvoriti anđele i više od anđela. Nije li time i nama dana pouka, da vjerno surađujemo s obilnom Božjom milošću, i tako ostvarimo što veću svetost života? Sav naš kršćanski život treba da teži k tome, da se oslobodimo grijeha, „da se odreknemo bezbožnosti i svjetovnih želja i da trijezno i pravedno i pobožno živimo" (Tit 2, 12). Bezgrješna je prva i savršeno postigla taj cilj. Ona tako stoji kao putokaz i jamstvo, da je naše kršćansko nastojanje oko kreposti opravdano i moguće.

2) Nasljedovanje Marije

No treba poći i dalje. Po svemu se čini, da je Bog našemu vremenu osobito zato pokazao Mariju u svoj njezinoj ljepoti, da bismo i mi u svom srcu osjetili želju, da pođemo za Njom, da Je nasljedujemo. Dok promatramo njezino divno biće, Božja je volja, da i nas obuzme ona želja, koja izbija iz riječi sv. bogoslužja: „Trahe nos, Virgo Immaculata — Privuci nas, Bezgrješna Djevice, da trčimo za tobom, za miomirisom tvojih vrlina!" (5. Ant. ad Laud. In Concept. Immac. BMV.).

Poći za Marijom, život svoj udesititi prema njezinu primjeru, nasljedovati Mariju, obnoviti kršćanski svoj život prema slici njezina života — to je, čini se, prvi i najvažniji cilj, kojim treba uroditi u kršćanstvu ovo pojačano štovanje i propovijedanje Marije. To je izričito istaknuo sam sv. Otac Papa Pijo XII. u svom proglasu za Marijinu godinu na čitav katolički svijet: „Proslava ove stogodišnjice

ne samo da treba u svim srcima oživjeti katoličku vjeru i žarku pobožnost prema djevičanskoj Bogorodici, nego nadasve treba potaknuti kršćane, da, što je više moguće, usklade svoj život sa životom iste Djevice. I budući da slavimo uspomenu presvete Djevice, koja je u svom začeću bila bezgrješna i očuvana od svake istočne ljage, treba da se prije svega oduševimo za čisti i pošteni ćudoredni život, koji izbjegava i uklanja se svakoj ljagi grijeha".

Zato vas, predragi vjernici, ovim svojim pismom svesrdno pozivamo, da oživite u sebi ljubav i poštovanje prema Majci Božjoj. A pobožnost i štovanje Majke Božje treba vas sve više uvoditi u školu njezina života, u razumijevanje njezina duha. Mi moramo, kako to vješto izražava veliki Marijin štovatelj i nasljedovatelj sv. Ljudevit Grignion, „ući u svetu Marijinu dušu i prebivati u njezinoj unutrašnjosti" (*Prava pobožnost prema Majci Božjoj*, br. 264).

Upoznavši Marijinu dušu i njezin život, treba da svoje mišljenje udesimo prema njezinu mišljenju i svoj postupak u različitim prilikama života prema njezinu postupku. Trebamo ukratko u svom životu na neki način ponoviti njezin život. Marijin život treba postati ogledalo našem životu.

a) Slika Marijina života.

O, koliko nas toga ima naučiti Marijin život! Promatrajmo Je na primjer u času Navještenja! Poslanik Božji Gabrijel naviješta Joj nacrt otkupljenja, prema kojem Ona ima postati djevičanskom Majkom Onoga, koji će u krvi svojoj na drvetu križa otkupiti rod ljudski od grijeha. Poruci Božjoj Djevica ima samo jedan odgovor, koji je Ona proglasila vrhovnim zakonom svoga života i koji treba da bude vrhovnim pravilom svima onima, koji Nju žele nasljedovati: „Evo službenice Gospodnje!" Koliko bismo mi trebali nasljedovati Mariju u tom osnovnom stavu njezine duše! Kako je često malo potrebno, da i vjernici izgube ravnotežu duše i da govore nerazumne riječi, čim se samo malo sveta Božja volja sukobi s njihovom! Pravi će štovatelj Marijin sav svoj život tako shvatiti i urediti, da bude — po uzoru Marijinu — trajno i vjerno služenje Bogu.

Promotrimo i njezin mučni put i boravak u Betlehemu. Neka Je slijede na tom putu svi oni, koje pritištu teške brige za stanovanje ili ih muči strah, kako da prehrane sebe i sitnu djecu ili moraju da osjete svu studen ledene zime. I Bogorodica je u Betlehemu bila bez stana, bez krova, bez kolijevke za božansko novorođenče. Ali Ona je imala jedno, što nama često nedostaje. Jedno je imala Ona, što od Nje molimo: imala je srce prepuno ljubavi i predanja svome Bogu.

Na bijegu opet u Egipat okusila je svu gorčinu kruha izbjeglicâ. Kušala je Ona, kako je teško kod tuđih ljudi tražiti smilovanje i ne naći ga. Uopće velika su i prevelika bila iskušenja svega Marijina života. Tà koja je ljudska bol, koju Ona nije kušala? Bila je prisutna, kad je nevin osuđen njezin Sin, a ubojici je bila darovana sloboda. Na njezino su Joj majčinsko krilo kao na smrtnu postelju položili ubijena Sina, i Boga njezinog. Kod svega toga Ona je vjerno vršila svoje geslo. U svim tim prilikama Ona je ostala vjerna i odana službenica Božja.

Proslavljena danas i okrunjena na nebesima Bezgrješna nam svima dovikuje, da je nenatkriljiva vrijednost Bogu odana života, i da se samo uz cijenu predanog trpljenja i vršenja Božje volje postizava raj i sreća nebeskog blaženstva.

b) Glavne Marijine kreposti.

Predragi vjernici! Sav je Marijin život knjiga životne mudrosti i putokaz kršćanskog života. No premda je sav njezin život vrijedan nasljedovanja, to ipak na poseban način u njezinu životu odsijevaju tri kreposti, koje su stožeri našega vjerskoga života. To je vjera, ufanje i ljubav. To je istaknuo tako snažnim riječima blaženi Papa Pijo X.: „Želimo, da vjernici postignu prvenstveno one njezine kreposti, koje su prvakinje i kao živci i zglobovi kršćanske mudrosti, a to su vjera, ufanje i ljubav ... Te su kreposti došle do najjačeg izražaja u njezinu životu, kad je stajala pod križem svoga Sina. On je bio tada prikovan na križ i zasut kletvama i pogrdama, jer je kazao za sebe, da je Sin Božji. No, vjera se njezina nije pokolebala. Ona je i u taj čas najteže kušnje nepokolebljivo priznavala i štovala njegovo božanstvo. Pratila ga je mrtva do groba. No njezino ufanje nije radi toga klonulo, Ona nije posumnjala u njegovu pobjedu. Ljubav prema Bogu učinila Ju je sudionicom i supatnicom Kristovih muka. A od ljubavi prema bližnjemu Ona je zaboravila svoju bol i zajedno sa Sinom molila je za njegove ubojice" (Enc. *Ad diem illum*, 1904.).

Naše nasljedovanje Marije ima se stoga na poseban način odvijati u pravcu nasljedovanja

njezine vjere, ufanja i ljubavi. Gledajući na Mariju, nikakav događaj u našem životu ne smije biti toliko jak, da pokoleba našu vjeru i povjerenje u Boga. Uzimajući snagu iz Marijina primjera, neka ni pod kojim životnim križem ne klone naše ufanje i nada u pobjedu Božju u svijetu i u nagradu pravednoga života. Po uzoru Marijinu i mi, iz ljubavi prema Bogu, povezujemo svoje muke i trpljenja s mukama Isusovim i prinosimo ih u strpljivosti Bogu Ocu za spasenje svijeta. Nasljedujući Isusa i Mariju u ljubavi prema bližnjemu i mi s njima molimo za one, koji nas mrze i progone. Tako ćemo najsavršenije nasljedovati Mariju i po uzoru njezina života obnoviti svoj kršćanski život.

3) Mariji se treba utjecati

Bog nam je, rekosmo, objavio Mariju u tolikoj ljepoti zato, da bismo se svi mogli u Nju ugledati kao u „zrcalo bez ljage" i u „ogledalo pravde" i svake svetosti. Ali, predragi vjernici, Bog hoće još više. On hoće, da mi Bezgrješnu ne samo nasljedujemo, nego da Joj se s najvećim pouzdanjem utječemo.

Ovo pouzdanje budi u nama već duboko uvjerenje, da Bog ne će ostaviti neuslišan zagovor One, koja je sva čista i svetošću nadvisuje sve Kerubine i Serafine. No ovo pouzdanje budi u nama nadasve duboka vjera, da je Bezgrješna duhovna Majka čovječanstva, koja je sudjelovala kod našeg otkupljenja na Kalvariji i koja sada kao djeliteljica sviju milosti sudjeluje u rađanju, izgradnji i obrani sviju vrednota našeg duhovnog života.

Dà, predragi vjernici, bez Marije Bog ništa ne daje svijetu. Kao što je Krist kroz Mariju došao na svijet u Betlehemu, tako i sada hoće Bog, da Krist sa svojim milostima i dobrima dolazi na svijet preko Marije, preko njezinog zagovora i odvjetništva. Sav naš život, i pojedinaca i obitelji i svega svijeta, ne može se zamisliti bez Marije. Marija nužno ulazi u naše odnose prema Bogu. Stoga Mariju ne možemo isključiti ni iz svoga vjerovanja ni iz svoga života. To tako divno svjedoči povijest duša i povijest Crkve. Svu svoju vjeru u moć Bezgrješne sažela je Crkva u riječi: „Veseli se, Marijo, sve zablude si sama nadvladala na cijelom svijetu!" To znači, da je u Marijinim rukama sva ispravnost našega života i sav razvoj povjesnice svijeta. Ona je učiteljica istine i čuvarica Božje pravde. Ovu vjeru očitovalo je i očituje dnevno bezbroj duša, koje su slomljene i ranjene u Mariji našle put i pristup k Bogu. Zato i naziva kršćanstvo Mariju utjehom žalosnih, utočištem grješnika, pomoćnicom kršćana, vratima nebeskim, kraljicom neba i zemlje.

Međutim i sam je Bog posebnim načinom uputio i pozvao čovječanstvo, da u Mariji gleda posrednicu između Boga i ljudi. To je činio često u povijesti. To je napose zamjetljivo učinio u posljednje doba u Lurdu i u Fatimi.

Kad se u 19. st. digao slobodouman duh bezvjerja, da uguši kršćanstvo i njegovu vjeru, onda se u Lurdu javlja Marija: „Ja sam Bezgrješno Začeće". To je častan naslov, pod kojim se Ona „predstavila" čovječanstvu. Utvrđujući Marijinu pojavu divnim čudesima, koja se godimice na njezin zagovor zbivaju u Lurdu, Bog je pozvao čovječanstvo, da zazivajući Bezgrješnu i upirući se u njezinu ulogu u Božjem kraljevstvu, nađe utjehu, pomoć i putokaz u tegobama i borbama života. I doista pojavom Bezgrješne u Lurdu započinje novi život Crkve. Marija obavita sjajem lurdskih čudesa jača vjeru, širi spoznaju, nadahnjuje umjetnost, oplođuje kršćanski život. Ona je osvježila duh klonulih i umnožila snagu vjere u stotinama najrazličitijih bratovština i nabožnih društava i organizacija kat. života.

Ponovno je opet Bog u suvremeno doba pozvao čovječanstvo, da se utječe Mariji kroz čudesnu pojavu Bezgrješne u Fatimi u Portugalskoj. Tu se Marija javlja kao nebeski glasnik pozivajući svijet, da se posveti njezinu bezgrješnom Srcu, da Ona svojim majčinskim srcem zakrili i dovede čovječanstvo do pomirenja s Bogom i međusobno. Ovaj Marijin poziv utvrdio je Bog t. zv. čudom sunca, t. j. čudom, gdje se pričinjalo, da se sunce primiče k zemlji; čudom, koje je s raznih mjesta u Portugalu s najvećim udivljenjem gledalo preko 70 tisuća ljudi raznog mišljenja i vjerskog naziranja.

Prožet objavljenom vjerom u značenje Bezgrješne za naš život i potaknut fatimskim događajima, Papa Pijo XII. posvetio je sav svijet g. 1942. Bezgrješnom Srcu Marijinu, da kroz to Srce svijet dođe do Srca Božjeg.

Vjera u položaj, koji je Bog odredio Bezgrješnoj u odnosu prema sebi, nadahnula je istog Papu g. 1950., da je proglasio kao Bogom objavljenu istinu, da je Marija dušom i tijelom uzdignuta na nebesa. Bila je želja Papina, da svijet jače upozna, da Bezgrješna, koja je prvi puta satrla glavu zmiji u svome prečistom začeću, i sada satire glavu sotoni,

jer kao kraljica i vladarica svijeta sjedeći s desne Sina svoga ravna i upravlja dušama pojedinaca i sudbinom svega čovječanstva.

Tako nas evo sam Bog poziva, da Isusu, da Bogu dolazimo preko Bezgrješne. On hoće, da se saopćuje svijetu samo preko Marije. Duboka je to istina, koju je ostvarila Božja ljubav samo zato, da nam preko Marije, koja je milostiva Majka naša, bude lakši i sigurniji pristup k pravednome Ocu: da naš duhovni, religiozni život, naš odnos prema Bogu bude oslonjen i protkan radostima i toplinom, koju daje majčinstvo. Božja je ljubav htjela, da nam sve šalje i daje preko Marije, da sve, što od Boga primamo, biva prije odmjereno toplinom majčinskog Marijinog Srca.

Utječimo se dakle k Mariji svim pouzdanjem! Čujmo poticaj samog našeg Otkupitelja, Sina njezina, koji nam dovikuje: „Sinko, evo ti Majke!“ Evo vam Majke, djeco! Roditelji, vodite svoju djecu k Mariji. Govorite im o Mariji. Od Marije će najplodnije započeti njihov vjerski odgoj. — Evo vam Majke, mladići i djevojke! Od nje ćete najbolje naučiti živjeti. — Evo vam Majke, muževi i žene! Ona će vam biti najjači oslonac života, uzor jakosti i izdržljivosti u svim životnim nevoljama, u vašim posljednjim danima, u njezinim ćete rukama naći sretnu smrt.

Mi vjerujemo, da Ona, blaga Mati naša, puna ljubavi i pažnje vodi brigu o svakomu od nas i o svakoj obitelji onim istim majčinskim Srcem, iz kojega je izišla jednom ona molitva Kristu za mladu obitelj u Kani: „Sinko, nemaju vina!“ U svim žalostima i radostima, u svim kušnjama i teškoćama budite s Marijom. Nju zazivajte, Njoj se utječite. Ona će i za vas govoriti svome Sinu: „Sinko, nemaju kruha. Trebaju utjehe, pomoći, jakosti!“ Ona nikad nije neuslišana. Ako je zavladala u našem životu neka žalost i malaksalost, to je samo zato, što premalo štujemo i zazivamo Mariju. Što više svoj život s Njom povežemo, to će u naš život ući više nove snage, nove radosti, nove jakosti, nove izdržljivosti. Okusit ćemo po njezinu daru, posred svih mogućih trpljenja, „Božji mir, koji nadilazi svaki osjećaj“ (Phil 4, 7).

*

Predragi vjernici! Evo ove nam se misli bude u duši prigodom stogodišnjice proglašenja dogme o bezgrješnom začeću Bl. Djevice Marije o uzvišenoj veličini Marijine osobe i o njezinom značenju za naš život. Marija je najuzvišenija pojava svojim materinskim dostojanstvom i osobnom svetošću, kojoj je izvor bezgrješno začeće. Ona je živo utjelovljenje najljepših odlika ljudskog duha i kreposnih savršenstava ljudske volje. Ona je uzor, koji ostaje nedostiživa težnja ljudske mašte, ljudske riječi, ljudskog pera i ljudskog kista. Ona je od Boga odabrano sredstvo, da nas ljepotom svoga bića i uzvišenošću svojih kreposti preko sebe vodi k Bogu, da nas preko sebe sjedinjuje s Bogom i da preko sebe ljudima daje i saopćuje Boga, da nas preko sebe preporodi u Bogu.

Bezgrješna je spojnica neba i zemlje, Mati Božja i Mati ljudi. Za Nju se usudio sv. Bonaventura reći: „Božjoj vlasti podložno je sve, pa i Majka Božja, a vlasti Božje Majke podvrgnuo je Bog sve, pa i sebe“ *(Sermones B.M.V.)*.

Zato neka se prigodom stogodišnjice dogmatizacije Bezgrješnog Začeća s molitvama svega svijeta pred prijestolje Trojedinog Boga dignu i tople molitve naše — zahvaljujući svesrdno, što nam je dao Bezgrješnu, ogledalo i primjer našega života, da bude Božja Mati i samilosna Mati čovječanstva; da bude zvijezda na uzburkanom moru života, pomoćnica kršćana, utočište grješnika, posrednica svega dobra, vrata nebeska i najsigurniji put k Isusu.

A hvaleći Boga dignimo duše svoje i pred prijestolje Bezgrješne i kliknimo Joj sa sv. Crkvom: „Tvoje bezgrješno začeće, o Bogorodice i Djevice, navijestilo je radost svemu svijetu“. „Ti slava Jeruzalema, Ti radost Izraela, Ti čast naroda našega“. I sa sv. Efremom: „Prva iza Boga, Bogorodice, diko anđela, iza Boga najljepša, spasenje ljudi, neokaljana vinogradna lozo. Ti strahu pakla, radosti neba, časti i nado zemlje — zdravo!“ *(Carmina Nisibena)*.

III. Pastirski poticaji na posebna djela duhovne obnove — Posveta Srcu Marijinu

Predragi vjernici!

Na kraju našeg pastirskog pisma, u kojem smo vam ocrtali uzvišeni lik Bezgrješne Bogorodice i pozvali vas na obnovu kršćanskoga života po nasljedovanju i zazivanju Marije, htjeli bismo još, da vas u vezi s velikim pokretom duhovne obnove, koja se u ovoj Marijinoj godini obavlja širom katoličkoga svijeta, upozorimo i pozovemo na izvršavanje posebnih djela, bez kojih se ne može pravo ostvariti

ni osobna obnova naša ni obnova i preporod duše našega naroda:

1. Ponajprije svesrdno vas molimo, da u ovoj Marijinoj godini što češće i radosnije prisustvujete govorima, propovijedima i svečanostima u čast Bezgrješne, te da pojedinačno i u skupinama pohađate njezina svetišta i prošteništa iskazujući Joj tako štovanje svojih srdaca i tražeći u promatranju njezine uzvišene osobe i života nadahnuće i poticaj za svoj kršćanski život.

2. Pozivamo vas nadalje, da u težnji za obnovom svojih duša posebnu pažnju i nastojanje uložite u to, da se kroz razmatranje Bezgrješne i uz njezin majčinski blagoslov u dušama vašim što više probudi, obnovi i utvrdi prava, nepokolebiva i čvrsta vjera, koja je korijen ćudorednog života po Božjim zapovijedima.

To je sveta katolička vjera, kojoj je neprevarljivi učitelj rimski biskup Sveti Otac Papa. Na njemu počivaju nerazorive riječi Kristova obećanja: „Ti si Petar, i na toj ću stijeni sazidati Crkvu svoju, i paklena je vrata ne će nadvladati" (Matth 16, 18). Ta vjera treba da prožimlje sav naš život i da uvijek ostane cijela, neokrnjena i nezatajena, da se na nama ne obistine Kristove osvetničke riječi: „Koji god zataji mene pred ljudima, zatajit ću i ja njega pred Ocem svojim, koji je na nebesima" (Matth 10, 33). Za čvrstoću i neslomivost u ovoj vjeri molimo usrdno Bezgrješnu Majku našu, koja je stojeći pod Kristovim križem na Kalvariji javno i neustrašivo svjedočila, da je ona Majka onog Propetoga, u kome je u taj čas sav svijet gledao zločinca.

3. S time u vezi ne nalazimo dosta snažnih riječi, da pozovemo i opomenemo kršćanske roditelje, da svu svoju pažnju i brigu svrate vjerskom odgoju svoje djece. Vi ste, roditelji, prvi, a danas gotovo i jedini, pozvani, da neposredno prenosite vjeru naših otaca u srca svoje djece. Taj uzvišeni, upravo božanski posao, treba vršiti ponajprije dobrom poukom. No nikad ne smiju roditelji zaboraviti, da je uzaludna svaka i najljepša riječ, ako odgajanje ne bude popraćeno uzornim primjerom pravilnog roditeljskog vjerskog života. Neka roditelji ne zaborave, da prije svega o njima ovisi vjera, ćudoređe i poštenje našeg naroda.

4. Molimo vas također, da dozovete sebi u pamet velike grijehe, koje treba okajati i loše običaje, koje treba do temelja iskorijeniti. To su prvenstveno veliki naši narodni grijesi: zapuštanje nedjeljne službe Božje, teške i bogumrske psovke, oskvrnjivanje svetog obiteljskog života, a napose zločin čuvanja od djece. Prava ljubav i štovanje Majke Božje treba da nas povede u svetu borbu protiv tih narodnih zala.

5. Ova zla moći ćemo iskorijeniti samo na taj način, da dobro uočimo i ocijenimo veliku vrijednost česte svete Ispovijedi i Pričesti. Tko god želi dobro svome narodu, svojoj obitelji i samome sebi, ne smije nikad propustiti obaviti svetu uskrsnu Ispovijed i Pričest. No to nije dosta! Treba pristupiti k sv. Sakramentima barem još kojiput kroz godinu. Bez toga je uzaludno svako nastojanje oko naše duhovne obnove.

6. Upozoravamo vas, predragi vjernici, da je presveta Bogorodica izrazila želju, da kršćani svom revnošću mole njezinu omiljelu molitvu: svetu krunicu. Pokret za pojedinačno i zajedničko moljenje svete krunice sve se više širi u svijetu. Ima zemalja, u kojima se na stotine tisuća obitelji obvezalo, da će svaki dan zajednički moliti svetu krunicu. Uvedite stoga i vi, predragi vjernici, moljenje svete krunice u svoje obitelji. Neka ne bude nijednog vjernika među nama, koji ne bi svaki dan izmolio barem jednu desetinu svete krunice. Koliko budemo više iskazivali svoju ljubav bezgrješnoj Djevici, toliko ćemo i mi biti više dionici njezine majčinske brige i ljubavi.

7. Konačno, predragi vjernici, mi vas molimo, da se posvetite Bezgrješnom Srcu Marijinu. Sama je presveta Bogorodica zatražila, objavljujući se u Fatimi, posvetu cijelog svijeta svomu Bezgrješnom Srcu. O toj posveti ovisi mir i sretniji život svijeta. Njezinoj majčinskoj želji odgovorio je sam sv. Otac Papa, kada je 31. listopada 1942. posvetio svu Crkvu i sav svijet Bezgrješnom Srcu Marijinu. Prema želji nebeske Majke i Svetoga Oca Pape ta posveta treba da se provede u svim biskupijama, u svim župama, u svim kršćanskim obiteljima. Poslušajmo ovaj glas spasenja. Posvetite svoje domove i sami sebe Majci Božjoj i u duhu te posvete nastojte nasljedujući Mariju provoditi istiniti i pravi kršćanski život.

Predragi vjernici!

Sveti Otac Papa Pijo XII. objavljujući svetu Marijinu godinu obratio se kršćanskim vjernicima ovim riječima:

„Svaka je majka najugodnije dirnuta, kada motri, kako lica njezine djece odražavaju na

poseban način sliku njezina lica. Tako i naša nebeska Majka Marija ništa više ne želi, ničemu se više ne veseli, nego kada vidi, da oni, koje je pod križem svoga Sina primila za svoju djecu namjesto Njega, u svojim mislima, riječima i djelima izražavaju crte i urese njezina duha".

O da ove pobudne riječi Svetog Oca Pape nađu duboki odjek širom naše domovine, u svim selima i gradovima! O da se srca sviju i učenih i neukih, vjernih i nevjernih, pravednih i grješnih, otaca i majki, muževa i žena, djece i staraca u ovoj Marijinoj godini rasplamte što nježnijom ljubavi prema Bezgrješnoj Bogorodici! Da kroz promatranje i nasljeđovanje njezina života, kroz štovanje i zazivanje njezina imena, kroz posvećenje svojih srdaca njezinom Bezgrješnom Srcu postanemo Njoj što sličniji! A po Njoj i kroz Nju da osjetimo neutaživu žeđu za Bogom. Da po Njoj postanemo sličniji Bogu, bliži Bogu i sjedinjeni s Bogom po milosti, preporođeni djelima najživlje vjere i kreposnog života, a sve to na slavu Božju i vječno spasenje naših neumrlih duša. O da tako bude! A da tako bude, neka po zagovoru Bezgrješne blage Majke naše siđe na nas pomoć i blagoslov trojedinog Boga, Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

O p a s k a : Ova se poslanica imade vjernicima pročitati kroz 2 nedjelje u svim župskim, a po mogućnosti i u filijalnim crkvama na području biskupije đakovačke i Apostolske administrature. — Čitanje poslanice neka se udesi tako, da se ne prekida proslavom Papinog dana, koja proslava ove godine pada u II. nedjelju Korizme dne 14. III. 1954. Zato je najbolje, da se ova korizmena poslanica čita u III. i IV. nedjelju Korizme.

Haec doce et exhortare

(Nacrti za propovijedi o glavnim kršć. istinama)

12. Obred svetog Krštenja

Iz samih Isusovih riječi se razabire, da je primanje sv. Krštenja neophodno nužno za spasenje. Isusove su riječi neopozive i Crkva ih je uvijek tako i shvaćala. Znači : važnost sv. Krštenja se ne može dovoljno ocijeniti. Zato je Crkva od najstarijih vremena ozbiljno nastojala oko toga, da se taj sakramenat podjeljuje i prima što dostojnije i što korisnije. Kod krštenja djece zahtijevala je prisutnost kumova kao jamstvo, da će djeca — čim dođu k razumu — primiti osnovne pojmove o vjerskim istinama i da će kasnije, kad odrastu — živjeti kao dobri kršćani i pravi katolici. Međutim Crkva nije krštavala jedino djecu. Ona je mnogo puta, osobito u starini, a i danas u misijama, bila prisiljena podjeljivati sv. krštenje i odraslim osobama. Tu sad nije više mogao nitko preuzeti njezine ulogu u poučavanju vjerskih istina. Zato je ona uvela **Katekumenat** kao pripravu za primanje ovako važnog otajstva. Katekumenat je znao trajati i 2-3 godine, tako da su mnogi kršćani u doba progona još kao katekumeni stekli mučeničku krunu. Za svetu Emerencijanu djevicu čitamo, da je kao pripravnica za sv. krštenje bila kamenovana na grobu svoje drugarice svete Agneze. Tako je prije primila krštenje krvlju nego vodom. Katekumenat je bio ne samo škola poučavanja u vjeri, nego i vrijeme kušanja u kršć. kreposti. Rijetki su u kraćem roku pripušteni sv. Krštenju.

Čim je poganin primljen u katekumenat, odmah mu je svećenik, predstavnik Crkve, održao jednu vjersku pouku o temeljnim dužnostima kršć. života. Po današnjem obredu svetog krštenja mogu se lijepo pratiti sve nekadašnje faze katekumenata. I danas, nakon što je kum u ime krštenika izjavio, da od svete Crkve išće vjeru, da po njoj dobije život vječni, svećenik mu odmah stavlja pred oči vršenje zapovijedi, poimence zapovijedi ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Nad katekumenima su se nekada vršili i egzorcizmi. To i danas možemo vidjeti, kad se svećenik nagne nad dijete, tri puta mu dune u lice i kaže: „Iziđi iz njega . . . ". Nekad je u starini svećenik činio znak sv. križa katekumenima na čelu i prsima, polagao na njih ruke, davao im blagoslovljenu sol, kao „savršeni lijek", „sol mudrosti" i „pomirenje za život vječni". I danas Crkva s posebnim pijetetom čuva te starinske obrede, pune sv. značenja „da se se onaj, koji prima ovu prvu hranu, nasiti nebeskim jelom, da bude duhom uvijek žarak, nadom blažen i služi vazda Božjemu Imenu". Sve je to nekad imalo svrhu pripravljanja katekumena za veliku tajnu, koju će primiti. S tim u vezi katekumen je smio prisustvovati kršć. sastancima, slušati čitanje sv. Pisma i homiliju, tako da se čitav prvi dio sv. Mise baš po tome nazvao „katekum. Misa".

Kad se Crkva uvjerila, da je pripravnik do-

voljno spreman, primala ga je u **kandidaturu** ili elekturu. To su izabrani, nad kojima će Majka brižno bdjeti, davati im posebnu pouku kroz cijelu Korizmu, sve do Uskrsa, koji je nekad bio svečani dan krštenja. Pred Korizmu je biskup pozvao one, kojima je isteklo vrijeme kušnje, prema riječima sv. Augustina: „Evo Uskrs je, daj ime za krštenje!" Prijavljene je kandidate biskup uvrstio među izabrane. Oni su imali provesti Korizmu u posebnim kušnjama, molitvama i postu. Često im je biskup polagao ruke na glavu, vršio nad njima egzorcizme, da im tako zorno pokaže, kako se treba odricati đavla i kako đavao nad njima postepeno gubi moć. Izabrani su se temeljitije poučavali u sv. Pismu, napose Evanđelju, i primali su uopće potpuniju vjersku pouku. O stečenom znanju polagali su izabrani ispite, koje je kršć. starina od 4. stoljeća nazivala „skrutinijima". Zato je korizmena liturgija tako bogata izborom čitanja iz sv. Pisma, zato svaki dan posebni misni obrazac, zato toliko uspomena na primanje svetog Krštenja. Skrutinija je bilo više, no najvažniji je bio u srijedu iza 4. korizmene nedjelje, zvane „Leatare". (Skrutinij in „aperitione aurium"). Tada su izabrani primali potpuniju pouku o sv. Evanđelju i vjerovanju, (Traditio Symboli), o molitvi Gospodnjoj. Ovo su oni imali naučiti napamet, da se te kršćanske tajne ne moraju zapisivati i tako s neopreznosti dospjeti u ruke nepozvanih. Na taj način su se ove svete istine pisale u pameti i srca vjernih. Za vrijeme ovog skrutinija vršio se nad izabranima i obred s pljuvačkom. Nekad su tako radili pogani nad svojom djecom, no Crkva je taj obred brzo usvojila i dala mu kršćansko značenje, ugledajući se u svog Bož. Učitelja Krista, koji je pljuvačkom i riječima „Epheta" izliječio gluhonijemog. I Evanđelje te srijede spominje čudo izliječenja slijepca od rođenja pljuvačkom i prašinom. Zadnji je skrutinij bio na Veliku Subotu, kad su se ponavljali ovi obredi i vršili ispiti iz vjerovanja (Redditio Symboli). Neposredno pred samo krštenje, kad je već stajao u vodi, morao se krštenik odreći đavla i svih njegovih djela, ispovjediti vjeru u presveto Trojstvo i zatražili sveto Krštenje.

Svi su ovi obredi sačuvani u 2. dijelu današnjeg obreda svetog krštenja, čak i obred s pljuvačkom ima svoje mjesto. Osobito se doimlje promatrača, kad kum namjesto krštenika polaže ispit iz Vjerovanja i Očenaša, odriče se đavla, ispovijeda vjeru u presveto Trojstvo i traži da bude kršten.

Sad je pripravni dio dovršen i svećenik uzima bijelu stolu, jer se približio najsvečaniji trenutak. Sad će trostrukim polijevanjem vodom po glavi krštenika i izgovaranjem riječi: „Ja te krstim . . . " poganin postati kršćanin, rob đavla postat će slobodno dijete samoga Boga. To je treći dio obreda **svetog Krštenja** i ujedno njegov naravni završetak. Sad još samo slijedi mazanje svetom Krizmom, kao ostatak nekadašnjeg primanja svete Potvrde, budući da sad više ne može biskup prisustvovati svakom krštenju. Istočna je Crkva radi toga sačuvala običaj, da svaki svećenik, odmah čim podijeli sv. Krštenje, dijeli i svetu Potvrdu. U zapadnoj Crkvi ovo nije nikakav sakramenat, nego samo lijepi obred, kojim se simbolizira veliko dostojanstvo novokrštenika. Bijela haljina, koju danas svećenik predaje djetetu preko kuma, samo je ostatak nekadašnjeg primanja bijele odjeće, koju su krštenici nosili kroz uskrsnu osminu i na Bijelu je Subotu odlagali na grobu dječaka mučenika sv. Pankracija. Ona označuje stečenu nevinost duše, koju treba sačuvati po dolasku na sud Gospodina Isusa Krista. Goruća svijeća nas podsjeća na vršenje Božjih zapovijedi, koje je predstavljeno prema Isusovoj priči o slugama, koje gospodar, kad dolazi na svadbu, nalazi budne; u pet mudrih djevica, koje se brinu, da im u svjetiljkama ima uvijek dosta ulja, koje polaze zaručniku u susret, s njim ulaze u dvoranu, prije nego se zauvjek zatvore vrata neba. Iza toga svećenik otpušta krštenika s novim kršć. pozdravom: „Idi u miru i Gospodin bio s tobom!" Kum odgovara: Amen, tako neka bude! To želi i sveta Crkva, jer ako ne bude tako, onda su svi ovi obredi bili uzaludni i vječnost će biti promašena, nesretna.

Do najnovijeg vremena Crkva nije posebno u liturgiji propisivala **obnovu krsnoga zavjeta,** nego se ona privatno obavljala uvijek prigodom prve sv Pričesti djece. Danas je taj obred našao svoje mjesto u liturgiji uskrsnog bdjenja. Svećenik stoji visoko pred oltarom, pred njim je uskrsna svijeća, znamen uskrsnulog Spasitelja. On postavlja vjernicima pitanja, kao nekad, kad su primali sveto Krštenje, a cijela Crkva odzvanja od glasnog odricanja đavla i izjavljivanja vjere, kojim vjernici pokazuju, da ono nekad nisu bile prazne riječi, kad su kumovi mjesto njih obećavali

Crkvi i Bogu vjernost kroz cijeli život. Danas to oni sami svijesno i svojevoljno izjavljuju.

Svijetlo krsne svijeće povelo nas je u život i sjalo u našim dušama. Svijetlo uskrsne svijeće sjeća nas naših obećanja i vodi nas kroz život, čuva nam vjeru od godine do godine, sve do onog časa, kad ćemo, držeći smrtnu svijeću, s pouzdanjem očekivati, da doživimo u vječnosti ispunjenje onoga, što nam je svećenik u ime Crkve i Boga obećao na krštenju, a to je - život vječni. Amen.

13. Sveta Potvrda (općenito)

1. Apostoli primaju svetu Potvrdu. — Isus je još prije svoje smrti obećao svojim apostolima, da će im, kad se vrati u nebo, poslati Duha Svetoga Utješitelja. On će biti vođa, učitelj i tješitelj apostola. On će voditi Crkvu Kristovu do svršetka svijeta (cf Jo 14, 16).

To je svoje obećanje Isus ponovio i poslije svoga uskrsnuća. Rekao je svojim apostolima da ne idu odmah propovijedati Evanđenje, nego da u Jeruzalemu pričekaju, dok ne prime Duha Svetoga. On će ih pripraviti za veliku i tešku zadaću.

Kad je Isus pred očima apostola na Maslinskoj gori uzašao na nebo, oni su se vratili u Jeruzalem i u dvorani zadnje večere bez prestanka molili, očekujući obećanog Duha Svetoga. S njima je bila i Bl. Djevica Marija. Deseti se dan ispunilo Isusovo obećanje (Cf Act 2). I osjetiše u taj čas, da je u njihove duše došao Duh Sveti. Osjetiše u sebi silnu radost i utjehu, veliko prosvjetljenje, odvažnost i jakost, koja ih je poticala, da izađu iz te zatvorene sobe i da propovijedaju svakome Isusa Krista, Sina Božjega i Spasitelja svijeta.

Još istoga dana krstilo se na riječ apostolsku oko tri hiljade ljudi. To je bila prva kršćanska općina, ili prva kršć. Crkva. Ljude je najviše začudilo, što je svaki slušao i razumio apostole u svom materinskom jeziku, a bilo ih je od raznih naroda i jezika. Ljudi su se snebivali od čuda i jasno su osjetili, da je ovo doista Božje djelo, kao što su ih uvjeravali apostoli.

Duh Sveti je treća Bož. osoba, s Ocem i Sinom pravi Bog. On je djelitelj, darovatelj svih Božjih milosti i svih Božjih darova. Tako je On bogato nadario i Isusove apostole, kad je sašao u njihove duše iza Isusova uzašašća na nebo. Taj dan zovemo Duhovi.

Koje je dakle posebne milosti darovao Duh Sveti tom zgodom apostolima?

On im je *prosvijetlio razum*, da su tek sada pravo razumjeli sav nauk Isusov. Isus im je unaprijed rekao :" . . . On će vas naučiti svemu i napomenut će vam sve, što sam vam rekao" (Jo 14, 26). Apostoli su do tada bili neuki, a sada — po primitku Duha Svetoga — postali su odjednom prosvijetljeni i nepogrješivi učitelji Isusove nauke. Prosvijetlio ih je Duh Sveti.

Duh Sveti je *ohrabrio srca* Isusovih apostola, da se nisu više bojali ni pred najljućim neprijateljima propovijedati i svjedočiti za Isusa. Do onda tako plašljivi, da su se u vrijeme Isusove muke svi razbježali od straha pred Židovima, a sada se više nikoga ne boje.

Smjelo propovijedaju Isusa raspetoga. Takvi će ostati do svoje mučeničke smrti. Duh Sveti će ih krijepiti i tješiti u svim naporima i progonima. „. . . Primit ćete snagu i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu i po svoj Judeji i Samariji do kraja zemlje" (Act 1, 8).

Duh je Sveti uz ova dva dara dao apostolima još i neke *druge darove*. Tako im je dao i dar jezika, da su odjednom razumjeli sve jezike. Dao im je dar čudesa, te su jednom riječju ozdravljali bolesnike.

Duh Sveti je čudesnim dolaskom *umnažao* i *milost posvetnu* u dušama apostola, očistio ih od njihovih grješnih sklonosti, utvrdio ih u svetosti i tako osposobio za dostojne učitelje i poglavare Isusovih sljedbenika. Duh se Sveti spustio na apostole u obliku plamenih jezika uz šum silnoga vjetra, da poput silnog vihora pođu svijetom, osvajajući svijet za Isusa svojom snažnom vjerom i svetim životom. Taj tajanstveni dolazak Duha Svetoga u duše apostola, zovemo obično svetom *Potvrdom* apostola. Zovemo to Potvrdom, jer ih je tada Duh Sveti utvrdio, učvrstio u neustrašivoj vjeri i u svetom životu po vjeri.

2. Apostoli dijele svetu Potvrdu ostalim vjernicima. - Sveto Pismo nam pripovijeda kako je poslije mučeničke smrti sv. Stjepana, prvog mučenika, nastalo u Jeruzalemu veliko proganjanje kršćana. Tada su se vjernici raspršili po okolnim krajevima, osim apostola, koji su ostali u Jeruzalemu. Đakon Filip, pomoćnik apostola, dođe u Samariju i ondje propovijedaše Kristovo Evanđelje. A imao je i dar čudesa, pa je ondje liječio mnoge bolesnike. I nastade u gradu radi toga velika

radost i mnogi prigrliše Kristovu nauku i dadoše se krstiti.

A kad su Apostoli u Jeruzalemu čuli, da je Samarija primila riječ Božju, poslaše onamo apostole Petra i Ivana. I oni dođu, pomole se za njih, da prime Duha Svetoga, jer još ni na jednoga od njih nije došao Duh Sveti, nego su bili samo kršteni u ime gospodina Isusa. Tada apostoli položiše na njih ruke i oni primiše Duha Svetoga. Tako nam pripovijeda Sveto Pismo i za apostola Pavla, koji je došao u Efez i ondje neke pokrstio, a onda stavio na njih ruke i podijelio im Duha Svetoga (Act 19, 1 sq).

Iz ova dva primjera vidimo, da se ovdje radi o dva sasvim različita sakramenta, koje su primali vjernici: radi se o Krštenju i o svetoj Potvrdi. Krstiti su mogli i niži crkveni službenici (đakoni), a sv. Potvrdu, sakramenat Duha Svetoga, dijelili su redovito viši crkveni službenici, u prvom redu apostoli. Takvu je vlast apostolima mogao dati samo Isus Krist. Zato sv. Crkva i smatra sv. Potvrdu posebnim sakramentom, ustanovljenim od Isusa Krista.

3. Kako biskup podjeljuje sv. Potvrdu? Apostoli su dijelili sv. Potvrdu stavljajući na krštene vjernike ruke i molitvom su zazivali na njih Duha Svetoga. Iz drugih mjesta sv. Pisma i iz usmene predaje i prakse prvih kršć. vremena dosta je jasno označeno, da se oduvijek uz polaganje ruku upotrebljavalo kod podjeljivanja sv. Potvrde još i mazanje posvećenom krizmom.

A što je to krizma? - Krizma je smjesa ulja i balzama. Tu krizmu, kao i druga sv. ulja, posvećuje biskup svečano na V. Četvrtak. Svetu Potvrdu podjeljuju danas redovito biskupi, kao nasljednici apostola. Tako je još od prvih kršćanskih vremena. Kada biskup dolazi, vjernici ga rado dočekuju, kao i apostole u Samariji.

Biskup polaže ruke nad krizmenike, čini sa sv. Krizmom na čelu potvrđenika znak križa i kod toga govori: „Znamenujem te znakom križa i potvrđujem te Krizmom spasenja u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen".

Zatim biskup lagano udara krizmenika po licu govoreći: „Mir s tobom!"

Svi ovi znakovi i obredi imaju slikovito značenje. Njima se hoće izvanjskim načinom izraziti ona unutrašnja milost, koju u svetoj Potvrdi primamo. Tako biskupova ruka na glavi potvrđenika znači, da Duh Sveti sada uzima toga vjernika pod svoju posebnu zaštitu, u svoje vlasništvo, i da mu podjeljuje velike darove. I mazanje uljem ima svoje značenje. Zapaljeno ulje gori, svijetli i grije, a kao hrana krijepi i jača. Tako će i Duh Sveti po sv. Potvrdi zapaliti ljubav Božju i svojom milošću prosvijetliti, jačati i tješiti. Nekoć su gladijatori prije borbe mazali svoje ruke - mišice uljem, da se protivnikova ruka kod hrvanja skliže, pa da ne može svog suborca čvrsto uhvatiti i oboriti. Tako i milost Duha Svetoga štiti i čuva svoje štićenike u borbi s paklenim duhom, da ih ne može uhvatiti i oboriti. To je eto simboličko značenje ulja u sv. Krizmi. Simboličko je značenje i balzama u Krizmi. Balzam krasno miriše, liječi rane, a kad se tjelesa mrtvaca balzamiraju, budu dugo sačuvana od truleži. Tako i Duh Sveti svojim milostima u sv. Potvrdi liječi naše grješne sklonosti, čuva nas od kvarenja i utvrđuje u svetosti, koja će oko sebe širiti miomiris dobra primjera.

Dijeleći svetu Potvrdu biskup čini na čelu znak sv. Križa. To nas ima sjećati, da se nikada ne smijemo stidjeti sv. Križa i sv. vjere, koju treba javno priznavati i po njoj živjeti.

Udarac po licu kod sv. Potvrde znači, da je sada potvrđenik postao vitez Duha Svetoga. On mora biti spreman za sv. Ime Isusovo podnositi, ako ustreba, i udarce, muku i smrt, poput svetih mučenika. Zato on dobiva kod sv. Potvrde i novo ime, ime kojeg sveca. Taj Svetac neka mu bude uz njegovog krsnog zaštitnica još jedan uzor, još jedan zaštitnik.

Dobivamo i novog kuma. Dužnost je kuma, da budno pazi kumče, da od sada živi što krepošnije. Kum će ga lijepo opomenuti i poučiti riječima i svojim dobrim primjerom. Zato pravim kumovima mogu biti samo oni, koji su i sami dobri i revni kršćani.

Tako nam Duh Sveti i po ovom sv. sakramentu ulijeva u dušu svoje milosti i ljubav Božju, osposobljava za krepostan život i sprema za blaženu vječnost.

Jedan nam biskup piše . . .

Moguće niti ne slutite, kako ste me obradovali svojim člankom u *Vjesniku* (cf. str. 46/53.) pod naslovom: *„Kako se u crkvi čita"*.

Vaš članak citira pismo jednog laika naslovljeno na kardinala Bertrama ; taj se laik žali svome biskupu, da njegovi svećenici ne znaju čitati biskupskih poslanica.

Žalosno, ali istinito!

Ako vjernici vide, da svećenik čita poslanicu onako, kako je to opisao Vjesnik, ne samo

da ne će imati mnogo koristi od poslanice, nego će otići kući s neugodnim dojmom, da sam svećenik ne pripisuje poslanici posebne pažnje; tako će izgubiti poslanica svoj plod baš kod onih, kojima je bila u prvom redu namijenjena.

Da nekoji svećenici n e z n a j u čitati, uvjerio sam se, kad sam slušao kako čitaju evanđeoske perikope.

A uvjerio sam se skoro još više, kad sam jednom čuo čitati svoju vlastitu poslanicu... teško sam slijedio „s v o j e" riječi...

Zato im stavljam na srce govorničku parolu: *Čitaj kao da govoriš!* To znači:

Izgovaraj kod čitanja jasno vokale i oštro artikuliraj konzonante. Otvaraj usta i ne govori kroz zube i kroz nos. Neka ti je govor zvonak i izgovor oštar, jer crkveni prostor mnogo toga proguta i ublažuje.

Zadrži se kod interpunkcija. Govori s pauzama, da smisao dođe do izražaja, inače se pretvaraš u besmisleni, neosjećajni mehanički stroj.

Govori s naglascima i osjećajima, čuvstvima. Naglašuj pravilno riječi i rečenice, napose istakni glavne misli kao svoje vlastite i unesi u čitanje osjećaje pijeteta i reverencije.

Napokon ne drži knjigu pred ustima i ne čitaj u tekst, nego digni glavu iznad teksta i čitaj kao da govoriš publici.

Da to možeš postići i provesti: *spremaj čitanje unaprijed!* Samo ćeš tako čitati uspješno, jasno, lijepo, ugodno, s razumijevanjem, sa srcem, iz duše, pravo govornički.

Kad čitaš epistolu i evanđelje, navješćuješ riječ Božju. Neka vjernici osjete, da je to riječ Božja. Kada čitaš biskupovu poslanicu, neka to bude u pravom smislu propovijed biskupova vjernicima! Znaj, da vjernici imaju profinjeno uho za riječi svećenikove! Nemoj misliti, da samo intelektualci razlikuju, da li znaš ispravno čitati ili ne. U crkvi slušaju *duše,* koje su željne riječi Božje, a duše, kad se radi o religiji, sve su nježne, bilo da se radi o duši velikog učenjaka ili neukog seoskog pastira...

Znaj dakle, *da čitaš za duše,* koje žele *zapamtiti* ono, što čitaš i to ponijeti u život!

Zgodna prilika

— Što znači ovaj kip? — upita posjetilac izložbe umjetnika, razgledavajući njegov kip, kojemu je lice bilo zastrto kosom, a na nogama je imao krila.

— Zgodna Prilika — odgovori kipar.

— Zašto je njezino lice zastrto?

— Zato što je ljudi rijetko prepoznaju, kad dođe k njima.

— A zašto ima krilate noge?

— Zato što brzo odleti, a kad odleti, nitko je ne stiže.

Uza sve teškoće i nezgode, ipak i naš svećenički i pastoralni život vrvi zgodnim prilikama. One ne moraju biti ni osobite ni zanimljive, pa ipak mogu biti važne za onoga, koji želi nešto načiniti.

Ove godine nam Gospa daje izvanrednu priliku. Ona je spremnija nego ikada, da nam se pokaže Majkom. Nama i našim vjernicima. Vjerujemo to njezinom Zaručniku Duhu Svetom, koji vodi Svetoga Oca i koji preko njega izriče želje neba.

Stvaraju se planovi. Izvode se djela. I što dublje ulazimo u Svetu godinu bit će ih sve više. Osjećamo dobru priliku i koristimo se njome.

Bilo je u Italiji. Mladić od 23 godine, izjeden sušicom, što je bila posljedica njegova nećudorednoga života, polagano je venuo i približavao se zadnjem času. Roditelji su ga kušali nagovoriti, da se barem pomiri s Bogom, ali on ne htjede o tome ni čuti. Još kao dijete obavio je Devetnicu Spasa, ali je kasnije krenuo neurednim putem provodeći gnjusan i sablažnjiv život. Bijedni mladić! Uz strašne tjelesne boli, mučilo ga i grizodušje, ali o ispovijedi nije bilo ni govora. Neki svećenik, stari prijatelj iz djetinjstva, postiže da ga smije pohoditi, i onda je lijepim riječima nastojao pomiriti nesretnika s Bogom.

— Ako nemaš drugo da mi kažeš, prekida ga bolesnik, onda slobodno možeš poći odakle si došao... Kao prijatelja Te primam, ali kao svećenika ne! Ne! Odlazi, ne ću popova...!

Svećenik ga nastoji ublažiti blagim riječima, ali zaludu. Mladić je ostao tvrdokoran.

— Svrši već jednom, kažem Ti, ne ću popova... odlazi!

— Pa dobro, ako me tjeraš, idem... zbogom! — odgovori svećenik i krene prema vratima. No, dok je još bio na pragu okrene se i, pogledavši samilosno ono mlado ispijeno lice, reče:

— Ovo će biti prvi puta, što se nije obistinilo Veliko Obećanje, što ga je Isus obećao

onima, koji su u životu učinili devetnicu svetih Pričesti u prve petke.

— Pa što se to mene tiče?

— Kako da Te se ne tiče? Zar se ne sjećaš, da si i Ti nekada, skupa sa mnom, djetinjskim zaufanjem prema Presvetom Srcu obavio ovu pobožnost. Onda si ljubio ovo Srce, a sada se opireš onoj Ljubavi, koja Te sili, da je zamoliš za oproštenje.

Dok je to svećenik govorio, suze prokapaše niz osušeno lice bolesnika, i on pun boli zavika, da ga prijatelj ne ostavi, nego neka mu pomogne. Primio je vrlo pobožno svete sakramente i izdahnuo iza nekoliko dana blagoslivljajući ovo Srce puno tolikoga milosrđa, koje se i ovaj puta nije iznevjerilo svome obećanju.

Da! Opet Devetnica Spasa! Meni je u mojim prilikama nemoguće provesti je. Tko će toliki svijet ispovjediti, tko će naći vremena i sila za taj prenaporni i preopširni pothvat?

Prenaporni?... Preopširni?...

Nije Devetnica Spasa prenaporan i preopširan pothvat! Razumijmo se dobro! Uživimo se u duh Paray-le-Moniala u kojemu je niknula ideja Devetnice Spasa, pokušajmo malo razmišljati o uvjetima, što se traže od pojedinaca, koji su obavili ili će obavljati ovu pobožnost — i sama od sebe će nam se nametnuti pomisao, da se baš ne moramo toliko bojati napora organizirajući Devetnicu Spasa. Zašto? Zato, jer prema svemu sudeći, uzevši u obzir vanjske i nutarnje okolnosti, izgleda da je Devetnica Spasa prije svega namijenjena onima, koji je mogu zdravo, na pravi način i sa svim njezinim značajkama prihvatiti. A to nije *prvenstveno* mnoštvo, to su prije svega pojedinci.

Ako možemo, počnimo Devetnicu Spasa sa čitavom župom. Ali ako ne možemo, obavimo je — s kim? — s *mladima.* Držimo li vjeronauk s djecom? Počnimo zajednički s njima Devetnicu Spasa. U župi ima dobrih djevojaka i mladića? Potaknimo ih, da se odvaže na tu Devetnicu.

Zašto baš s mladeži? — Jer Gospa mladež najviše ljubi, jer je njoj najspremnija priskočiti u pomoć, i jer je mladeži to danas najpotrebnije. Što toj mladeži više možemo dati za život, nego ako joj osiguramo spas duše već u mladim godinama? *Devetnica Spasa je danas organska i neposredna kruna svake katekizacije.*

U svjetioniku u Lonkstonu između Engleske i Škotske, probudi u jutro 6. rujna 1858. mladu djevojku očajna buka, koja je nadjačala buku strašne oluje. Vihor je bjesnio tolikom snagom, da djevojčini roditelji nijesu čuli zapomaganja, nego su durbinom vidjeli desetoricu ljudi, koji su se, viseći još na lancu jedra, borili da spase goli život.

— Tu je svaka pomoć nemoguća — reče stražar svjetionika.

— Mi ih moramo spasiti! — poviče djevojka i plačući toliko je molila oca, dok ovaj napokon ne reče:

— Pa dobro, kćeri, pokušajmo! Ali sumnjam da ćemo uspjeti! — i pusti mali čamac u more. Prispjevši na pučinu morsku, barka se okretala od vihora poput maloga perca, te se koji puta činilo djevojci kao da je u pomamnoj zabuni ostavlja svijest. Usred strašnih valova i vjetra čula je ponovne uzvike brodolomaca, koji su od nje bili udaljeni još pola milje. Njezine slabe mišice ojačaše poput gvozdenih užeta. U junačkoj djevojci prostruji neslućena snaga, te ona veslaše usporedo s ocem. Još časak — i desetorica se brodolomaca nađoše spaseni u čamcu.

— Bog te blagoslovio — reče, diveći se, jedan od nesretnih brodolomaca, kada je ugledao čudnovatu djevojku.

Možda se i u našoj okolici guši i više nego desetorica mladih brodolomaca. Svećenik može učiniti za njih više nego ova djevojka, ako ih u Gospinoj godini dovede do svjetionika Isusova Srca.

Ovako ćete moliti . . .

Molitva katoličke djece

Hvala Ti, Isuse, što si nam dao dobre katoličke roditelje, koji nas katolički odgajaju i daju nas poučavati vječne istine života - kršćanski nauk - u našoj svetoj katoličkoj Crkvi!

Udijeli i drugoj djeci ovako dobre roditelje, da svi budemo katolički odgojena djeca vrijednih roditelja za dobro svoje i svoga naroda!

Usliši, Isuse, ovu našu molitvu i blagoslovi nas i naše drage katoličke roditelje! Amen.

Molitva katoličkih roditelja

Hvala Ti, Bože, na velikom daru, kojim si obdario naše bračno svetište i našu obitelj!

Hvala Ti za našu djecu, koju si nam dao, da je katolički odgajamo za vrijedne članove našega naroda, dobre vjernike naše katoličke Crkve i buduće stanovnike neba!

Podaj nam milost, pomoć i snagu, da tu svoju veliku i svetu dužnost dostojno i potpuno izvršimo na čast i slavu Tvoju, a najveće dobro svoje djece, obitelji i naroda! Amen.

Svećenička molitva

Isuse Kriste, Bože i Spasitelju moj! Nauči me svećenički moliti, žrtvovati, trpjeti i raditi . . . živjeti, te tako spasavati besmrtne duše!

Podaj mi obilje svojih milosti, velike životne snage i načelne odlučnosti, da uvijek i svagdje katolički i svećenički mislim, promatram stvari i događaje, govorim i apostolski radim u svetoj i bezuvjetnoj podložnosti Tebi u Tvojoj svetoj katoličkoj Crkvi, u kojoj Ti živiš, posvećuješ i spašavaš duše po svojim zamjenicima: sv. Ocu Papi, te s njime sjedinim biskupima i svećenicima!

Tebi se, Isuse, predajem sasvim . . . Sav kakav jesam, a Ti me učini onakvim, kakav želiš da budem! Amen.

IZ BISKUPSKE KANCELARIJE

Đakovo

Broj: 273-1954.

Predmet: **Posveta ulja**

Na veliki Četvrtak - 15. travnja o. g. obavit će se u stolnoj crkvi u Đakovu posveta ulja. Sv. Obredi toga dana počinju u 9 sati prije podne. Tim povodom se određuje slijeće: Ovim obredima u stolnoj crkvi imaju prisustvovati svi svećenici iz Đakova i đakovačkog dekanata. Osim toga iz susjednih dekanata svi oni, koji su bliže Đakovu. Nadalje, iz većih mjesta i gradova u biskupiji, gdje ima više svećenika ili redovnika, imade doći u Đakovo barem po jedan, a po mogućnosti i više. Svi svećenici, koji toga dana dolaze u Đakovo, dužni su svoj dolazak najaviti Bisk. kancelariji do 14. IV. o. g., a u sakristiji stolne crkve moraju biti na Vel. Četvrtak u 8.30 sati radi asistencije. Isto tako treba najaviti crkvene tutore ili druge osobe, koje dolaze po sv. Ulje, ako za njih treba konačište. U svrhu podmirenja troškova za sv. Ulje, dužna je svaka župa unaprijed dostaviti Ekonomatu biskupije 150 dinara na teret crkvene blagajne, s točnom oznakom na doznačnici ili čekovnoj uplatnici, za koju svrhu i za koju župu se novac šalje.

U Đakovu, 8. II. 1954.

† **Stjepan**
nasl. biskup

Beograd

Broj: 49-1954.

Predmet: **Posveta ulja**

Prema kanonu 734 § 1 obavit ću — Deo dante — blagoslov ulja na Veliki Četvrtak (15. travnja) u crkvi Krista Kralja. Početak pontifikalne sv. Mise u 9 sati. Svi svećenici Beograda neka budu na vrijeme prisutni.

Broj: 40-54. Bg i 7-54. Ban

Predmet: **O crkvenoj umjetnosti**

Dne 30. lipnja 1952. izdao je Sv. Oficij posebnu Instrukciju „De arte sacra“, koja je objavljena u V j e s n i k u 1952., str. 150—152.

Pozivam svoje svećenike da m a r l j i v o prouče tu apostolsku Instrukciju, župnike i dekane, da skrenu posebnu pažnju na toč. 5. navedene Instrukcije, a ove posljednje, da povodom vizitacije, koju moraju obaviti ad normam can. 447 § 2 odlučno traže, da budu uklonjeni kipovi i slike, koje nemaju nikakve vrijednosti.

Neukusni predmeti ne spadaju u svetište. Osim toga neka nas ne kompromitiraju pred ljudima, koji su još sačuvali zdrav ukus.

Beograd, 3. II. 1954.

† **J o s i p**
nadb. beogr. apost. adm.

Primamo nove pretplatnike. - Pretpl. god. Din 400.- Broj ček. rač. 573 - T - 86.

Vlasništvo i naklada Biskupskog Ordinarijata u Đakovu — Glavni i odgovorni urednik: Dr Zvonimir Marković — Uredništvo i uprava Đakovo, Strossmayerov trg 6. — Pretplata godišnje 400 Din. — Broj čekovnog računa 573-T-86 — Tisak Gradske tiskare u Đakovu